

ORSZÁGOS
VENDÉGLŐS SZAKKÖZLŐNY

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLŐNY

A MAGYAR VENDÉGLŐS- ES KÁVÉSIPAR, A BORGAZDASÁG ES AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

A SZÉKESFŐVÁROSI VENDÉGLŐSÖK ES KOCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK.

A SZABADKAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉHÉTZULAJDONSÓK ES KOCSMÁROSOK EGYLETE, — TOLNAVÁRMEGYEI VENDÉGLŐSÖK ES KOCSMÁROSOK EGYESÜLETE
AZ ARADI PINCÉR SEGÉLYŰ- ES ELHELYEZŐ EGYLET HATALMAS LAPJA.Kilövetés: Egy évre 12 kor. Félre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.Szerkesztő és lapfajtájadosít:
Flór Győző.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

A boritaladó megmarad.

A boritaladó jövedelméről nem mondhat le az állam; ígykezni fogok a termelők részére más módon könnyítéseket tenni.*
Wekerle, pénzügyminiszter X.21.

Hiába minden tiltakozás, hiába minden kérdés, követelés, hiába minden közgazdasági logika, — a pénzügyminiszter nem mondhat le a boritaladó jövedelméről, erre az államnak szüksége van, de ennek helyébe könnyítéseket hajlandó tenni a pénzügyminiszter a termelők javára. Ezt eredményezte az okt. 21-én Budapesten tartott országos termelő-, vendéglős- és borkereskedő-értekezlet. Aki tehát eddig még nem ismerte egész biztos formában a pénzügyminiszter gondolkodását és állásfoglalását ebben az ügyben, az most tudomást szerezhet róla.

Nem lehet; kell a jövedelmét! És ezzel a jogos kívánalom ki tudja, hány évre van kitolva, míg ismét szóba kerülhet. Talán sohasem. Erre vall a pénzügyminiszter határozott kijelentése a költségvetést tárgyaló pénzügyi bizottságban. Ő kegyelmezzé ugyanis kijelentette, hogy a rendkívüli terhekkel meg kell állni. Tisztviselőket további fizetésjavításáról szó sem lehet, de másról sem, — mert nincs fedezet. Az adók felemléséből nyert bevétel többletek másra és mindig másra kellenek. Nem jut semmi a fogyasztási adók csökkentésére, tehát a boritaladó eltörlésére sincs semmi egyenértékű fedezet. Ne is álmodjunk ilyesmirt. Az államnak szüksége van a 16 és 1/2 millió boritaladóra, a szeszdó felemléséből nyert 40 millióra és készsége elhisszük, hogy ennél még sokkal többre van szüksége az államnak s hogy az eddigi bevételek mind kevesek az államháztartás egyensúlyának helyreállítására és fenntartására.

Elismerjük azonban azt is, hogy a nagypár támogatására az állam többet ad ki, mint aminek az elengedését a boritaladó eltörlésében az érdekelt termelő- és vendéglős-közönség az államtól kért. Gazdag és kartellirozott gyári vállalatok és részvénytársaságok kapnak magas összegű szubvenciókat az állam-polgárok összességének adózásából és ennek az eredménye, hogy még sincs

számbavehető iparunk. Még mindig az idegen ipari termékekért vándorol ki az országból sok millió és ez a szubvenciók dacára is történik. Mindez azonban lehetséges, mindegyik telik pénz és csak a boritaladó eltörlésére nincs fedezet. Noha a bor olcsóbbá tétele kétségtelenül emelné a fogyasztást, ami önmagától fokozná az állam bevételeit és megkönnytené a termelő gazdák anyagi helyzetét.

Azt mondta a miniszter ur, hogy más módon akar a termelőknek könnyítéseket tenni. Itt a termelők mellett reklamáljuk ezeket a könnyítéseket a vendéglősök részére is. Hiszen a vendéglősök adnak tul a termelők borain. Ők a közvetítők a termelő és fogyasztó közt. Ők fektetnek tőkét a termelő árujába és amig a termelő egyszerre kapja terméscéért a vételárát, addig a vendéglősnek sokat kell dolgoznia, faradoznia, míg apróbb részletekben térül vissza az ő befektetett tőkéje. De amellett a vendéglősnek az üzlet mérve és forgalma szerint veszteségei is vannak (ez majdnem kikerülhetetlen), míg a termelő mégis veszteség nélkül ad tul a terméscén.

Mindezt vegye figyelembe a pénzügyminiszter ur és foglalkozzék komolyan a vendéglősök részére is biztosítandó könnyítésekkel.

Amint pénzügyminiszterünk ismerjük, megvagyunk róla győződve, hogy nem veszi rossz néven, ha a könnyítések névze nehány fontos ügyet ajánlunk nagybecsű figyelmébe. Ajánlunk pedig olyan dolgokat, amik a miniszter urnak illetve a kincstárnak nem kerülne, hanem teremt rendet és megnyugvást a vendéglősök 75—80 ezernyi nagy táborában.

Javaslatunk a következő:

1. Ne adjanak ki ezentúl annyi italméricsi engedélyt sem korlátlan, sem korlátoltat. Mielőtt ilyent kiadnának, kérjék be a vendéglős-ipartársulat véleményét és respektálják azt.

2. Fűszeresnek, szatócsnak, csemegetünetnek stb. ezentúl egyáltalán ne adjanak italméricsi engedélyt. Ha ilyen üzlet közben gazdát cserél, az utódnak ne adjanak italméricsi engedélyt. Semmi szükség arra, hogy valamely üzlet mellékfoglalkozásképpen iltalarusításal is foglalkozzék.

3. Italhamisítókól vonják meg az italméricsi engedélyt. Ha a hamisítást a borkereskedő követte el; zárják be és tilták el a borkereskedelemtől.

4. Kössék a vendéglős-ipart képesítéshez és rendeljék el a kötelező társulást, azaz: minden vendéglős és kocsmáros köteles lenni szakmája ipartársulatához tartozni.

5. Igazgások és az üzlet forgalmának megfelelő adó- és illeték kivetése, hogy senki tulterhelve ne legyen.

Ez volna a mi javaslatunk. Ezt tegye meg a pénzügyminiszter ur a vendéglősök javára, akár törvénymódosítással, akár rendeleti utján, — de tegye meg rekompenciációképpen a boritaladó meghagyásáért.

És ezt megteheti egészen nyugodtan, mert ezáltal a kincstár jövedelme nem fog csökkenni, hanem ellenkezőleg, emelkedik és megszűnnének a visszaélések, amiket amugy sem ellenőrizhet senki.

Harc a sörkartell ellen.

— A vendéglősök szervezkedése. —

A kartellizált sörgyárak elkészültek már a sörárak emelésének tervével, de közbejött a kedvező eredményű szüret és nem merték tervüket végrehajtani. A sörárak emelkedése 3 és 4 korona közt váltakozik. Csak az alkalmas időpontot kívánják bevárni, hogy a kellenetlen meglepetéssel lépjenek a vendéglősök elé. Minthogy az áremelés bevezetett dolog és minthogy a sörkartell által teremtett állapot úgy a fővárosban, mint a vidéken már régen várt tarthatatlanná és megszégyenítővé, a fővárosban mozgalom indult meg, a bajon úgy, ahogy lehet, segíteni.

Az adott viszonyok közt vendéglős-kartársaink ugyanis úgy akarnak segíteni a bajon, hogy a minőségre névze a kartellizált sörrel versenyyképes, az árra névze pedig olcsóbb vidéki (nem külföldi) sört vezetnek be a fővárosban, sörraktár (depó) utján.

A sört egyik jönevű és meglehetősen nagy termelésre berendezett gyár fogná szállítani, melynek raktára Budapesten lenne. Az újget a „Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata” veszi kezébe és azt hisszük, hogy az úgy, tekintve a népszerűségét, igen hamar fog befejezéséhez közeledni.

A vendéglősök saját érdeküket tartják szem előtt, ha a sörkartell karmái közül mentől előbb igyekeznek megszabadulni. A mód és alkalom meg lesz hozzá nem sokára. Igaz, hogy a kombinációba vett vidéki sörgyár ma még nem képes egész Budapestet sörrel ellátni, de erre egyik kőbányai sörfőzde sem képes, hanem igenis már most is abban a helyzetben van, hogy egy igen nagy kontingens sörrelátását magára vállalhatja. Es ha kell, az illető sörgyár képes a terjeszkedésre.

A fogyasztás összeírása, mint értesülünk, már folyamatban van. A vendéglősöknek a sörgyár módot fog nyújtani, hogy gyártmányait megizleljék. Ennek határidejéről a vendéglősök értesítve lesznek.

Meg lesz tehát az alkalom, hogy aki csak teheti és akarja, megszabaduljon a sörkartell terrorjától. Nem lesz szükséges, hogy a vendéglős a saját jó pénzért ratszolgája legyen a sörkartellnek és szaporítsa annak milliányi nyereségét. Éppen a napokban tettek közzé a két nagy sörgyár mérleget; a Dréherét és a részvénytársorszádját. És ezen mérlegekből látjuk, hogy a Dréher-féle gyár az ő névleges részvénytársaságával ugy manipulál, hogy — adó megtakarítás céljából — ne maradjon nagy haszon. Leírnak és dotálnak üzleti számlákat, csak ne maradjon nagy tiszta nyereség kimutatásra, mert azután adót kell fizetni, mi a kisebb összegben kimutatott nyereség, voltaképpen meglehetősen nagy. A bruttóbevétel 5,369.017 kor. Ebből csak telik — a vendéglősök közvetítése folytán.

Az Első magyar részvénytársaság már nem leplezhet annyira, mint Dréherék. Nem pedig azért, mert mint öreg részvénytársaság nem irhat annyit le, mint az új Dréher-féle részvénytársaság. Tehát kénytelen a nagy haszonból legalább megfelelő osztaleköt fizetni a részvényeseknek, amit ezidő szerint a részvénytöke 33¹/₂%-ban állapítottak meg. Ennyit tehát kénytelenek voltak bevallani.

Ha tehát a vendéglős-sörgyár eszméje boldogabban időig várja megvalósítását, tegyünk legalább addig és annyit amennyit tehetünk saját érdekünkben. És azt az adott viszonyok között nem tehetjük másképp, mint az említett kitűnő minőségű vidéki sörnek elhelyezésével. A tárgyalások ebben az irányban folynak és lapunk legközelebbi számban már részletekkel fogunk szolgálni.

Aktiókkal meg kell előznie a sörkartell a sörárak emelésében.

Hangsúlyozzuk újabb, hogy *nem külföldi sörrel*, hanem *hazai gyártmányokról* van szó. Ha a terv kielégítő módon sikerülni fog, ami likelihood már most is kétségtelenné látszik, akkor hozzáfogunk a külföldi sörök teljes kiküszöbölésére. Egvelőre azonban arra kell törekednünk, hogy a sörkartell kiszakmányolásán minél nagyobb részt vágnjunk.

És az kizárólag vendéglős kartársaink akaratától függ. Reméljük, hogy saját jól felfogott érdeküket följé fogják helyezni a sörkartell részvényesei érdekében.

A Székesfővárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata hivatalos közleményei.

Az ipartársulat hivatalos helyisége: VIII., Kákóci-ut 13, II. 20. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogtanácsot ad az ipartársulat minden tagjának a társulat ügyésze: dr. Waigand József, lakik IX. ker., Üllői-ut 5. — A jogtanácsadás a tagokra nézve díjmentes.

Az ipartársulat tagjai minden szakipari-, adó- és illetékügyben, szakbeli utbaigazításért forduljanak az ipartársulat titkárához.

Az ipartársulat mindenemű hivatalos közl. menyé kizárólag a „Fogadó” útján közöltetik.

TÁRSULATI ÉLET.

Budapest. A vendéglősök újabb mozgalmá. A »Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata« kebelében életrevaló és igen praktikus mozgalom indult meg, melynek igen hamar fog sikerülni, a vendéglősöket és kocsmárosokat egy tábora egyesíteni. A társulat szervező-bizottsága ugyanis az ezelőtti pénteki uszonna-összejeveteleket átalakította *kerületi értekezletekre*, melynek elsejté e hó 12-én tartották a váci-uti Kirchenknopf-fele vendéglőben. Az első értekezletre elég szép számban jelentek meg a kartársak.

Az eszmecsere két fontos ügy körül fejlődött ki. Az egyik a tömörülés, összetartás és egyesült erővel való haladásra vonatkozott, amire nézve megállapodott az értekezlet, hogy a legnagyobb agitáció fejti ki az értekezlet minden egyes tagja, hogy azokat a kartársakat, kik még nem tagjai a »Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulatának«, beviszik a társulathoz, mert más és biztosabb keret az egyesülésre és az egyesült erővel való küzdelemre nincsen.

A másik fontos tárgy az volt, hogy miként védekezzenek a kartársak a nagy és természetellenes konkurencia ellen. Arról volt szó ugyanis, hogy a füzerecske, szatócsok, palánkosok mellékfoglalkozás gyanánt kezelt italmelési üzletet a jövőre nézve meg kellene szüntetni, újabb engedélyek kiadását megakadályozni, mert az italmérés ily nagymérvű decentralizálásával régi vendéglősök a tönk szelére jutnak.

Ezt tekintette az értekezlet a szervezőkedés első agitációs anyagának és ezen ügy körül tartotta legszükségesebbnek a mozgalmat az egész főváros területére kiterjeszteni. Az értekezletet kerületenként lesznek szervezve és azok látogatottságának biztosítására külön bizottságot választottak. A legközelebbi értekezlet szervezésére négy kartársat választottak, kik a vendéglősök közderékére való tekintettel, készségesen vállalták a megbízást.

A bizottság tagjai a következő kartársak: *Bankhard József, Buza Antal, Kirchenknopf Imre és Marton József.*

A bizottság nyomban meg is kezdte működését.

A legközelebb tartandó értekezlet tárgyában az értekezlet abban állapodott meg, hogy csütörtökön, *nov. 19-én Krebsz János vendéglőjében*, V. Váci-ut 85. szám a. tartandó az értekezlet, *nov. 26-án Jäger Ignác vendéglőjében*, V. Váci-ut 50. sz. a. és a rákövetkező hét csütörtöki napján *Windisch Mihály vendéglőjében*, V. Lipót-kört 30. sz. a. Az értekezletek mind a három helyen *délután fél 4 órakor* tartatnak.

A szervező bizottság felkeri a vendéglős kartársakat, hogy minél nagyobb számban és pontos időben jelenjenek meg, hogy ezután ki-ki még elég korán kerülhessen haza az üzletéhez.

Ez a mozgalom, mint a sorok bevezetésében már mondtuk, igen üdvös és célszerű. Gyümölcse nem fog elmaradni. Csak előre!

Szentes. A vendéglősök tömörülését jelentő országos mozgalomból csongrád-megyei szaktársaink is kivész az öket megillető részt, amennyiben szintén akcióba léptek egy az érdekeiket biztosító megyei ipartársulat megalakítására nézve. A »*Csongrád-megyei fogadó-sok, vendéglősök és kávéos ipartársulata*« megalakítása munkálatát Szentesről: *György Sándor, Pirkai Mátyás, Deusch Béla, Laschitz Pál és Borsos Szabó Antal* és Csongrádról *Kaszantzky István, Goda Antal, Albert Viktor, Goldberger Ignác és Dévay Antal* szaktársaink vették kézbe. Az alakulásra vonatkozó első értekezletüket szaktársaink a napokban fogják megtartani.

Szolnok. Jásznagykunszolgolnok megye székvárosában szintén történet lépések, s az egész vármegye vendéglősei és kocsmárosai érdekében kiterjedő ipartársulat létesítése itt is terbe vételelt. A társulási mozgalomban *Stögermayer Antal, Veszter István, Fodor testvérek* (a Nemzeti fogadó agilis tulajdonosai) Dobránszky Márton és *Engel Emil* vesznek részt. A »Jásznagykunszolgolnok-megyei fogadósok, vendéglősök és kávéos ipartársulata« megalakítására e hó folyamán van kilátás.

Vasvár. Vasasmege nek ezen első városában is járásában szintén mozgalmat

indított szaktársaink, ipartársulat létesítésére. A »Vasvár és járása vendéglősök, kocsmárosok és kávéosk ipartársulata« előkészítési munkálatait pasvárról: *Buesy Gábor* és *Zsilinszky István* szállodások, *Horváth István*, *Simon Gyula* és *Breiner Lipót* vendéglősök, *Rábahídvég*: *Horváth László* vendéglős és Győrvárról: *Pesti János* vendéglősök teljesítik. Az ügyési és titkári teendőkre szaktársainkról, *Mozsolits István* vasvári ügyvéd nyertek meg.

Eredményes működés. A győri vendéglősök szikvizgyári szövetezte a napokban *Völfler Pál* elnöklete alatt ülést tartott. rómmel vette tudomásul az igazgatóság az üzemi kimutatást, mely jelentékeny forgalmi emelkedést mutat. Elhatározták, hogy az amerikai rendszerű jégvermet újja építetik s hogy a gyár alkalmazottjainak ez évi november hó 1-től a jövő év március hó végéig teljes vasárnapi munkaszünetet engedélyeznek. Észrevétel nélkül elfogadták a várossal a jégszállításra kötött 3 éves szerződést. Végül kimondták, hogy a jövőben vizekről árjegyzéket készítenek és azt a közönség tájékoztatására a helyi lapokban közzéteszik. Győri szaktársaink eredményes működéséhez gratulálunk és vendéglős-ipartársulatainknak, különösen amelyek hasonló gazdaságos dologgal még nem foglalkoznak, figyelmébe ajánljuk.

Arad. Az aradi pincér-egylet vezetősége értesíti és felhívja az érdekelte szaktársak figyelmét, hogy elhelyezéseknél az egylet helyeszköző irodáját szíveskedjenek fölkeresni. A *Salac-utca* 3. sz. alatt létező elhelyező irodának ügyvezetője: *Cseh Hugó*.

Az országos Nyugdíjgyűlésüetbe újabban a következő tagok léptek be: *Kalmár Dezső* Miskolc 1000, *Blau Jakab* Miskolc 1000, *Friedrich Adám* Miskolc 600, *Leller Béla* Miskolc 4000, *Freiberger Miksa* S.-A.-Ujhely 1000, *Fischer József* Beszterce 1600, *Talos Ferenc* Kolozsvár 2400, *Feriherger Géza* N.-Várad 2000, *Iván István* Kassa 1000, *Pillmayer Mihály* Kassa 2000, *Kutschera Ede* Kassa 1000, *Femisz Konrád* Kassa 600, *Zarti Lipót* Kassa 4000, *Takátsi Márton* Beregszász 2000, *Pirchala Imre* Kassa 2000, *Dulin Ede* Kassa 600, *Weisz Béla* Miskolc 1000, *Herskovits Mór* Ungvár 3000, *Kovalszky Kálmán* Ungvár 1000, *Kosztler György* S.-A.-Ujhely 1600, *Schutz István* S.-A.-Ujhely 1000, *Mogyoróssy István* S.-A.-Ujhely 600, *Masztellak Mihály* S.-A.-Ujhely 1000, *Perl Dezső* Ungvár 1000, *Döme Nándor* Szatmár 600, *Görög Vilmos* Szatmár 600, *Kozma Gábor* Szinerváralja 1000, *Kabdekő Pál* N.-Várad 1000 kor.

Zu warten!

Ezt a jelszót a borkereskedők, a bortermelőknek derek üzletfelei adták ki. A »zu warten« jelszónak az a magyarázata, hogy amíg az idén, nagy bőség-

gel termelt borokat a termelők nem adják el, a nekik tetsző potom áron, példának okáért 6-8 filléren, addig egyetlen borkereskedő se vásároljon egy cinkotai kupányit se.

A mi ugyan helyes is, tudniillik a kereskedők szempontjából. Mert hiszen, minek azjanak ók ma 12-16 fillért azért a borért, ami egy-két hét, legfeljebb egy-két hónap múlva ennek feléért is megvehetnek. Végre is azok a szeretett üzleti felek, már mint a termelők, reájuk vannak utalva s nélkülük nem képesek értékesíteni boraikat. És ki tudja, nincs-e ebben igazuk a borkereskedőknek.

Hogy valami lehet a dologban, erre az enged következtetni, hogy a termelők maguk is így látszanak gondolkozni; de nem csak ezek, hanem még testületi (egyesületi szövetség stb.) vezetőségeik is, akik minden a börtörnöságnak szánt akciójukat a — bortermelők és borkereskedők érdeke, — a bortermelők és borkereskedők részvétele stb.-képen és formában kezdik és intézik. Szóval, a látszat nagyon arra vall, hogy termelők és borkereskedők annyira egymásra utalnak tudják és érzik magukat, hogy az egyik nem léte a másiknak talán veszítet vagy tönkremenetelét okozná.

Azonban fogjuk komolyan a kérdést és próbáljuk úgy tekinteni, mintha ez a nevéte elmondott igazság, nem is létezne... A »Fogadó« éveken át fölcsinzen tartotta azt a témát, hogy bortermelők egykezzenek tagítani a borkereskedőkkel való szoros kapcsolatban és keressék a »közvetlen érintkezés« módját, a természetesen kapcsot képező vendéglős-kocsmárosokkal. Am a téma maradt témának s a bortermelő hű üzletfele a borkereskedőnek és sok esetben: erős ellenállása az italmérvő-kocsmárosi érdekeknek, ami aztán ugy is maradt mindaddig, amíg az Isten egy bőséges természetével meg nem áldotta a — termelőket. Az idej nagy bortermést értjük ezalatt, amiért az Eg úrnak minden szőlőgazdaga halával lehet vagy lehetne, ha a borkereskedők, egész ország-és monarchia-szerte ki nem mondják vala a — zu warten! Ez azután elejét vette minden halának és keseríségre váltotta az örömet, amennyiben nagyon sok termelő (akkor eddig szóba sem állott) más részével, mint borkereskedővel) kénytelen vární, amíg föl nem oldják boraikat a »zu warten« alól, ami pedig legelőbbjének a létkérdéssel határos nagy kellemetlenséget jelent.

Minket azonban ne aggasszon ez a szőlőgazdákra súlyos anyagi gondot és csapást jelentő kérdés, aminek fölmerülése kizárólag a termelők élethetlensége és nemtörődőségeinek köszönhető s ami ahogy fölmerült, ép úgy el is enyészik, mert majd csak fognak találni valamely módot a termelőket a »zu warten« kérdés megoldására. Ha egyebet nem — várnak, vagy pedig le fogják vonni az a

helyes közkevénciát, hogy fölmondják a borkereskedőknek a barátságot, amivel egyszersmind megszüntetik azt a természetellenes kapcsolatot, ami a borkereskedőket a borgazdaságok legfontosabb szerve: a termelők és a termelést előzvetítő (kimérő) vendéglősökhöz kapcsolta.

Közönségünk figyelmébe. A »Vendéglősök Napirtáre« immár negyedszer adja ki a Fogadó kiadóhivatala. Az 1903-ki naptár f. évi december 10-re és 12 ivnyi terjedelemben jelenik meg, tehát az előző ily kiadványainak nagybant fölül fogja mulni, és dacára a nagy terjedelemben és még fontosabb tartalomnak, a naptár ára sokkal olcsóbb lesz és pedig előfizetőinknek — *I. kor.* 20 fillér. (Nem előfizetőinknek a *V. N.-ra* 3 kor. kerül) A minden vendéglősnek és kocsmárosnak fontos, ugyszóval nélkülözhetetlen *V.-Naptár* tartalmából kiemeljük a »*Bor-és Pincegazdaságunk*« című részt, amely szaktársainkat a borkeresztési és pincei teendőkkel illető összes kérdésben megfelelő tájékozással, hasznos tanácsallatja el. Lesz a naptárnak terjedelmes jogi része (mely a szükséges törvényeket s az italmérvény engedély-nél stb. szükséges eljárásokat ismerteti) és »kézi szakácskönyve«, nem említve a több szaktársadalmi irodalmát s a hasznos tudnivalók (vegyes) rovatát, melyek ugyancsak nagyban fogják érdekelni a szakiparunkhoz tartozó összeeket. A minden kalendáriumot pótló »*Vendéglősök Napirtár*« illető rendelesek a »*Fogadó*« kiadóhivatala címén itendződik s a pénzküldemények a Fogadó utalványairaival is eszközölhetők.

KÜLÖNFELE KÖZLEMENYEK.

Közönségünkhez. T. előfizetőinket, kik az előfizetéssel hátralelőben vannak, s akiknek a Fogadót hosszabb idő óta küldjük és erre nézve levéiben fölcsinzenést és postai megbízást itentünk, fölkerjük, hogy a járuló összeget szíveskedjenek az ott lévő utalványunkon postafordulattal beküldeni. Tisztelt lapközönségünk részéről különösen kerjük azt figyelembe venni, hogy az ilyen postai eljárás: levébeli fölcsinzenés, postai megbízás és az erre vonatkozó lev.-lapi figyelemzetések rendkívül nagy terhet, kiadást rónak ránk, amitől teljesen föl lehetnének mentve, ha m. t. közönségünk a lejárator mellékelte utalványt vagy legalább az első izbeni kérelmünket figyelembe venné. Mi pontosan igyekszünk eleget tenni előfizetőink kívánalmainak. Jól értesült, változatos és tartalmas lapot adunk, s a közügyekben tett fáradságunk és költséges munkáinkon kívül a t. közönségünknek számtalan kisebb és nagyobb dolgait itentzük. S mindez csupán az előfizetés érdekében és azért tesszük, hogy t. közönségünk a lap előfizetését illető csekély kötelezettségnek szintén hason-

lőan és pontosan tegyen eleget — T. közönségünknek jóindulatú figyelmét és intézkedését kérjük és maradjon karsztári tisztelettel a »Fogadó« kiadóhivatala.

Hymen hírek. — Zsóks Sándor, péterhegyi (Vasm.) vendéglős szaktársunk okt. 22-én últe eljegyzését *Geirg* Juliskával, Gergár György tótkeresztúri földbírtokos leánjával. — Fischer Béla a miskolci Grand fogadónak volt szobafőnöke és hó 10-én tartotta esküvőjét *Weisz* Steffikével, Miskolcon.

A borkereskedői megbízhatóság. A »Fogadó«-nak régi erős állásfoglalása, hogy borkereskedőkkel, vendéglős-kozmáros szaktársaink semmiféle üzleti viszonylatba ne kívánjanak lépni, mert ez a viszonylat föltétlenül nagy hátrányt jelent üzletükre nézve. Ezt az álláspontunkat ugyan, e lapok közönsége jól ismeri, mert volt alkalma megismerni ama sok közleményekből, melyeket a számos borhamisítási és egyéb borkereskedői esettel kapcsolatban voltunk kénytelenek produkálni. Az utóbbi ilyen borkereskedői eset, ha jól emlékszünk, a tapolcai *Lessner*-ek esete volt, amely nemcsak a zalai borok jóhíret rontotta meg, de a balatonvidéki borkereskedők megbízhatóságát is nagyon befolyásolta. Egy ilyen, bár nem a *Lessner*-eké esethez hasonló, de a borkereskedői megbízhatóságot szépen és alaposan diskreditáló esetet mutatnak be újabb. Ezt az esetet a Veszprémben megjelenő »Nép-akarat« ismertette egy ugyancsak veszprémi borkereskedőtől, a következőkkel:

Tudjuk jól, hogy ez a *bornagykereskedő* cég évek óta — így szüret után — szállítja Pestmegyéből pincébe a *homokos latványon termett új borokat*: napokint és vagyonszám, melyeket 9-10 koronáért vásárolt össze *hektoliterenként* — És tette ezt 1905-ben, 1906-ban, 1907-ben s teszi ezt már ez évben is. Aki kétkedne ebben, meggyőződhetik erről a veszprémi vasút teherautó iródjában. De ugyanott arról is meggyőződhetik, hogy azoknak a 9-10 koronás homoki boroknak 95 százalékát vasuton szállították *El Veszprémből*. Hogy ezt teszi ez a borkereskedő cég? ahhoz semmi közünk. Még ahhoz sincs közünk, hogy ez a nagy borkereskedő cég vajnai csekély mennyiségű bort vásárolt a Balaton vidékén. Ez az ő dolga. Az a kérdés, kinek a veszprémi borkereskedő cégnek a utóbbi látványon termett új borok. G. Sándor és unokaöccse szőlőbírtokos és bornagykereskedő Veszprém. — a Balaton mellett. Sörgyőreim Deutsch unokaöccse Veszprém.

Nota bene: Ezt a Deutsch G. S. illetve Deutsch G. Sándor unokaöccsét jól emlékeztetnie ajánljuk azon vendéglős és kozmáros szaktársainknak, akik borait a Balaton mellett (esetleg Veszprémben) szokják bevásárolni.

Klub-estély. A bpesti p-egylet keheleiben alakult »Egyetértés« Sport-Klub és hó 17-én kedden este, az Andrassy-úti Bokros nagyvendéglő külön termeiben táncestélyt rendez. A belépő-jeji személyenként 2 és család-jeji 3 korona. Az estély tiszta haszna a Klub alapja javára fordítatik.

Kocsmáztület engedély nélkül. Felmerült eset alkalmából a belfügyminiszter elvi jelentőségű határozatban monddotta ki, hogy engedély nélkül kocsmáztüzetnek folytatása nem az iparférvénybe ütköző, hanem az 1899. évi XXV. tv. 30. §-a alapján elbírálandó jövődeki kihágást képez, ami a királyi pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartozik.

Kérelmek Szaktársaimhoz! Egy peresügyből kifolyólag egy az én, mint számos kollégáim érdekében kérem azon vendéglős és kozmáros szaktársaimat, akiknek *Schlesinger* és *Roth* (cégulajdonos: *Roth* Mór) győzöncsi cég mostanában vagy a közelmúltban bort szállított: szveskedjenek megnézni és *velem közölni*, hogy az érkezett boroshordó *száj- és csapjának dugaszán*, pihlemezek alatt alkalmazott *persziváló lenyomatán* minő betűk láthatók? A per befizetése után — e lap hasábján — közölni fogom szaktársaimmal közérdekből kérelmemnek okát. Abban a reményben, hogy t. szaktársaim kérelmemnek eleget tesznek, maradtam viszont szolgálatra készen kollégáim s tisztelettel. Késmárk 1908. okt. 29. *David* Antal vendéglős.

Az uszó fogadó. A »Fogadó« egyik mult számának apró hírei közt, alig pár sorban említettük, hogy egy élelmes vállalkozó a Duna hátára építendő vendéglős és kávéháza kért engedélyt. Emelítettük, de nem hittük a dolog komolyságát, mert kissé túl amerikai tűnének tünk föl, már pedig az ilyen amerikai élelmeségek nálunk inkább mosolyogni, mint gondolkodni szoktak a jó publikum. Annál meglepőbb volt amikor a fővárosnál történő események referációjában megpillantottuk az uszó fogadót, vagyis az amerikaius ötlet megvalósulását jelentő engedélyt, mely szerint *Schwartz* Benedek és 2 társának megengedettet, hogy a Duna hátán, a Rapszky-fele Erzsébet-hídi kávéházzal szemben, a budai részen, vendéglős és kávéházat építhetnek. A vízi kávéház és vendéglő 100 méter hosszú, 40 méter széles lesz, 200 ember befogadására épül és a jövő május 1-én fog megnyílni. Hogy ez az új budapesti látványosság föltétlenül jó és nagy jövedelmet huzó üzlet lesz, az szent bizonyos. De az is való, hogy az Erzsébet-híd tulsó részén levő nyárszerű üzletk bevételeiből is sokat elvesz, amit az is igazolni látszik, hogy Rapszky Zsigmond, ezen hír hallatára sietett kávéházban tudalni. — Csak azt sánáljuk a dologban, hogy nem szaktársaink közül valók az ötletes vállalkozók, kiknek ez a vállalat a főváros egyik legjobb jövedelmű üzletét fogja képezni.

Bernát bácsi. Hogy Bernát bácsirol, a szombathelyi Heigli-Pannonia kávéház jó öreg főpincéeréről szó esik itten, ez azért van, mert Bernát bácsi az orsz. Nyugdíjgyesületnek tagja és pedig tiz esztendője, vagyis amióta a nyugdíjgyesület megalakult. Megjegyzendő, hogy Bernát bácsi ezidőszáncint 63 éves öreg ember és mint főpincér nevezett kávéházban működik, amelynek humánusan gondolkzó gazdája, Heigli István, csupán a régi pincér iránti becsülésből

és azért alkalmazza, hogy módjában legyen megkeresni fentartása költségeit bárha szükséges is, amelyből úgy ahogy (s derek gazdája és mások segítségével) a Nyugdíjgyesületnél biztosított 1000 koronát illető tagsági díjat is fizetgete. A nyugdíjgyesület alapszabályai tudvalevően azt mondják, hogy a 10 év után munkaképtelen tagjai a biztosított összeg 40 százalékára jogosultak. Sok esetben nagy jöteleményt jelentő az alapszabályok ezen intézkedése, mely bárha nem is biztosítja a terhes megélhetést, de legalább segítséget nyújt annak elviseleséhez, miként most, a gyerekségeitl mindeddig fáradó és megrokkant 63 éves Bernát bácsinak is, aki jogával élvén, a járuló 40%-nyi nyugdíja miatt az igazgatósághoz fordult. — A nyugdíjintézet igazgatósága a napokban tartott ülésén tárgyalta az ügyet s az igazgatósági tagok nagy része hozzájárult az esedékes összeg kiutalásához, kivéve *Gundel* Jánost, aki a 63 éves öreg pincér orvosi vizsgálata s az alapszabályok utasította egyéb szigorú rendelkezése alá kívánta venni, mielőtt az igazgatóság a kegyadamánynak is csekély 400 koronát megszavazná. Az igazg. tagok, mint értesültünk, nem valami jó néven vették a Gundel humánusságát igazoló emes akadémikusok óhaját, ami természetes és — tekintete véve a Gundel Jánossal kapcsolatos utóbbi eseményeket — érthető is.

Egy szőlősgazda elkeseredése. Ezen a címen a »Borászati Lapok« a következők közölte:

»Tapolcáról közli tudósítónk a következő sajnálatos esetet:

»Egy szőlősgazdának kevés volt a hordója a termés befogadására, felbehagytatehát szüretet és egy kocaírt bort elvitte Tapolcára eladás végett ott azonban a kereskedő, látva a gazda szorult helyzetét, csak 7-8 fillért (?) kínálta a mustért. Erre emberünk azt mondván, hogy azt a szüretet csak nem vessz magára, hogy az ő kitanó termését valaha is ilyen polon pénzben megvegyék, kiverte a csapszeget és keresztelte a mustot a földre, mondván: »a föld adta, ígyga meg a föld!«

Ezen hirre nézve azt a szerény megjegyzést kockáztatjuk meg, hogy a *Lessner* borkereskedő cég által nagy hirre szert tett Tapolcán, létezik valami »Tapolcai bortermelői társasága« vagy társulata, amely az ottani szőlősgazdák borai értékesítésére alakult — volna. Nem tetszik kissé különösek (pl. a »B. L.-nak is.) hogy egy ilyen nemes intenciójú társulat közelében ilyen eset előfordulhat. Vagy talán eme szövegekben *Lessner*nek is bent vannak? — Ha így áll a dolog — nem tettünk semmi megjegyzést.

A vendéglős szakn a minden kérdésfelől és minden a foglalkozásukkal kapcsolatos kérdésben hasznos utmutatással szolgáló »Vendéglősök Naplóját«, mely diszes kivitelben és 160 oldalnyi terjedelemben december 10-én jelenik meg, — ne mulassza el egy szaktársunk se megszerezni. A »Vendéglősök

lősök Naptáras általános (»Vendéglősipar« című) részén kívül a *boti- és pincei kezelésről* (és fontus tudvalók a bor- és pincei kezelési teendőkről) szóló ismertetés a terjedelmes »Kézi Szakácskönyv«-et tartalmazó *konyha* részen kívül különösen figyelembe ajánljuk a naptár szereplőimel részét, amely annál inkább értékes, mert a közlemények kizárólag mind a fogadós vendéglős szakma köréből vannak merítve. A »Vendéglősök Naptáras« a »Fogadó előfizetőinek 1 kor. 20 fill. másoknak, 3 koronába kerül.

Becsapás. A fogadós-vendéglős szakörökben előnyösen ösmert budapesti *Braun Gyulát*, akinek kiterjedt üzletberendezési vállalat a VII., Sip-utca 14. sz. alatt van, becsapták. Ennek esetét jó Braun Gy. maga mondta el egyik fővárosi esti lapban a következőképen:

Becsaptak. Áron Deszó ur azok közé a kitanó üzletferfiak közé tartozik, akik nemcsak külföldön, de ideháza is kiváló eredménytly kompromittáltak a magyar ipar és kereskedelem jó hírnévét. A kitanó üzletferfi, aki a kisiparosok védőjének hirdeti magát és írodát tart fenn a kisiparosok árulás a közvetítésére, rendelkezést vitt fel tőlem, egy kávéház nevében. Én teljesítem a szállást s ekkor kiderült, hogy a pénzem odavesztett. A kávéház kifizette az árúért járó pénzt Áronnak, aki azonban nem számolt el velem. Ez az Áron ur munkaközvetítő-irodájának áldásos működése. *Braun Gyula* Budapest, VII., Sip-utca 14.

Braun Gy. üzletberendezési vállalat tulajdonos becsapóját illetve ennek hiteltörőjét — szakközönségünk figyelmébe ajánljuk.

Grófi pincér Bevilaga Géza ez, a debreceni Royal fogadó kávéházának fizető-pincére, kinek öse, egy olasz tábornok, a 18. században menekült Magyarországra és a Szepességben telepedett le. Mifutn olaszországi rokonai kihaltak, így a grófi rang és vagy negyven millió líra örökség egyedüli leszármazottjára: Bevilaga Gézára esik. Szerencsés szakértésünknek, aki minderről a napokban nyert értesülést, — gratulálunk!

Apró hírek. — A kocsmáros sorsa. A kocsmáros, aki emberiséggel a legszebb jótéményű gyakorlója, étellel, itallal és kényelmes helyiséggel szolgálván embertársainak, minden vesztékén kíván téve, — embertársai részéről, amit Molnár József, Oriás-utcai kocsmáros szakértésünk esete is bizonyít. Molnár Józsefet, ki az Oriás-ú. 33. sz. pince-kocsmár a napokban vette át; szerdán este az üzlet volt csopasa, negyedmágvál megmátanda, megszerkálták és kirabolták. Szakértésünk szerűse szerűsére nem vesztéyes, a rablókát pedig elfogta a rendőrség. — Fémfilhó értékű észert loptak Hamburgban a „Hamburger Hof“ fogadó irodájából. hova megörzött végett egy kopenhágyi gyémántkereskedő adta. Nátunk ilysmi nem történt meg, mert a mi fogadóinkat nem látogatják — gyémántkereskedők.

A mi cégeink. T. olvasóink és előfizetőink figyelmét felhívjuk a »Fogadóban« hirdető cégekre, melyekkel ily módon érintkezésbe nem inkább a lapunkat illető, mint a közönségünk érdeke céljából léptünk. A mi cégeink szoliditás, megbízhatóság és ármeréklet tekintet-

ben kíválnak, amit a t. fogyasztó és vásárló közönség elismerése igazol. Rendeléseknél a »Fogadó«-ra hivatkozni el ne feledkezzenek t. közönségünk.

Rendkívüli kedvezmény lapunk t. előfizetőinek. Magyarország legrégebbi divatújságjával, a *Budapesti Bazar*-ral oly egyezésre léptünk, hogy ezt a magas színvonalon álló praktikus divatlapot t. előfizetőink *kedvezményes áron*, negyedévenként *1 kor. 60 fill.* küldetjük. A *Budapesti Bazar* kitanó szabásainak segítségével az összes női öltözékek könnyen készíthetők el otthon házilag. A *Budapesti Bazar* minden száma 60—70 párisi és londoni divatképet, kézimunka-ábrát, fehérnemű-modellt tartalmaz s „A mi kedveseink«-cimen egy teljes gyermekajogót is ad, melyben a szezonszerű gyermeköltözékek és a mi kedveseink csevegő-bölcseivel versekkel és tanulságos mesékkel mulattatja. Gazdag szépirodalmi részében érdekes regényeket, elbeszéléseket, tárcákat, novellákat és verseket közöl, míg társalgó szalonja közérdeklő kérdések megválaszolására díjjalalul áll az előfizetők rendelkezésére. Az előfizetés minden hó elsejétől kezdhető veheti s kérjük az előfizetési összeget lapunk kiadóhivatalába küldeni.

Gyászrovat. — *Elhunyt vendéglősné.* Gedó Ferenc, szegedi vendéglős szakértésünk neje, szül. Hernádi Piroksa okt. 30-án 30 éves korában elhalálozott. Az ismert vendéglősnét férje és két kis arvája gyászolja.

KONYHAMŰVÉSZET.

Rovatvezető: **Lakomás Pál**

Márgombóc leves.

Borjumáját finomra vágunk, szítan áttörjük, ezután vöröshagymát, kevés petrezselyem zöldséget és majoránát igen finomra vágva zsírban megpárolunk s három tejbén áztatott kinyomott zsemlyét adunk hozzá és jól összekeverjük. Ezután három egész tojást és kevés zsemlyemorzást keverünk bele, kózzá mennyiségű sötét és borsot adunk hozzá és ebből gombócokat készítenk, levesben kifőzzük és metélő hagymából (schnittlinggel) meghintve főtálaljuk.

Velős pástétom.

(Előétel.)

20 dk. lisztet, 14 dk. vajat, 3 tojás-sárgáját megszóva, kevés tejfőllel tesztá-lyává gyurunk, vékonyra kinyújtunk, a tortaforma aljára tesszük és köröskörül karikát teszünk a tesztából; a középlebe párolt velőt, fillet pedig meg egy rácsot teszünk tesztából. Hamar sütjük, hogy ne legyen szalonnás.

Rántott borjúfej.

A fej csontjait kiszedjük, a húst és a bőrt néhány óráig vízben áztatjuk aztán darabokra vágva hideg vízben főlesztjük s ha egyet forrt, levestük, hideg vízbe tesszük, aztán huslében vagy gyöngyben ecetes vízben sóva, fűszerezve, levestőltséggel puhára főzzük; ha felig meleg, lepreléssük könnyen az egyes darabokat, lisztben megforgatjuk, habart tojásba és zsemlyemorzásba mártjuk és forró zsírban kirántjuk.

Tűzdeit felsül.

Egy szép darab felsült megveregetünk, szalonnával megtűzdelve megsóozunk-borsozunk, s zsin miatt Horváth-fele szegedi rózspaprikával meghintjük, egy lábasba zárt tesszük, ebbe hagymát aprítunk, mikor forrt, beletessük a felsült és fedő alatt sütjük, közben-közben egy kanál hideg vizet öntünk alá.

Rizspudding borjúhúsból

Megmaradt sajtborjúpecsenyét felszeleltünk, 7 dk. vajból és lisztből fehér rantást készítenk, melyet huslével feleresztünk és két tojásárgájával elhabarunk; 60 dk. megmosott rizset vajjal és huslével puhára párolunk és félre tesszük s ha kihűlt, néhány kanál mártást és 6 tojásfehérjéből vert habot belevegyítünk. Egy puddingformát kinyújtunk, a fenekére egy réteg rizst rakunk, erre a borjúhús-szeleteket, leöntve fehér mártással, erre ismét rizst, aztán kis zsemlyemorzást és vajdarabkákat és 30 percig hagyjuk sülni. A megmaradt mártást csészében melleje adjuk.

Barna szeletek.

18 dk. rozslisztet, 16 dk. vajjal összezmorzolunk, 14 dk. héjasolt reszelt mandulát, 14 dk. porcokrot, fél citrom reszelt sarga héját és egy egész tojást összegyurunk és a tesztát hideg helyen kissé pihentetjük s ha tesztá megkeményedett, lisztetted deszkán vékonyra kinyújtjuk, fehér mazzal (cukor és tojásfehérjéből) bekenjük, vagdalt piztacsiaival és citromdarabkákkal megszórujuk, aztán 10—12 cm. háromsögre vágjuk s fehér viasszal bedörzsölt lemezen középhősségnél megsütjük. Ha kissé lehűlt, késsel óvatosan leszedjük, mert a máz könnyen megreped. Három darab egy adagnak számít.

Az új hortörvény-javaslat.

(Bevezetés.)

61. §. Ezenkívül a jelen törvénybe ütköző kihágások által sértett érdekekör állandó képviselőre borenlenőrző bizottságok alakítandók.

Minden I. fokú hatóság közigazgatási területére legalább egy ilyen borenlenőrző bizottság alakítandó, de az illető törvényhatóság határozatahoz képest esetleg több ilyen bizottság is alakítható.

A borenlenőrző bizottságok megalakítására, szervezésére, feladatára és eljárására vonatkozó szabályok megállapítására írtán a földmivésügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg, illetőleg Horvát-Szlavonországok területén a horvát-szlavon-dalmátországi bán, rendelteti uton intézkedik.

62. §. A jelen törvény alapján hozott ítéleteket és egyéb véghatározatokat az eljáró hatóságok kötelesek egyide-

*) L. a »Fogadó«, 12, 14, 15, 16, és 19. számát.

jüleg az illetékes borenőrző-bizottsággal is írásban mindig közölni, még akkor is, ha az eljárás nem a borenőrző-bizottság feljelentése folytán indított meg.

Olyan esetekben, amikor a rendőri büntető eljárás a 60. §-ban említett kiküldetők által megindított vizsgálat folytán tétetett folyamatba, valamint mindazon egyéb esetekben is, amikor ezek az illető kiküldetők kívánják, az eljáró hatóságok az ítéleteket és egyéb határozatokat ezekkel is kötelesek írásban közölni.

Az I. és II. foku ítéletek vagy egyéb határozatok ellen a borenőrző bizottság, illetőleg a bizottság elnöke, a jelen § második bekezdésében említett esetekben pedig az illető kiküldött is, a kézbesítést követő naptól számított 15 napon belül jogorvoslással elhet.

VI. Fejezet. Záróhatározatok.

63. §. Ez a törvény
hó 1-én lép életbe s az 1893: XXIII. t.-cikkjanyakkor hatályát veszti.

64. §. E törvény végrehajtásával a földmivelésügyi, kereskedelemügyi, belügyi és a pénzügyi miniszterek, Horvát-Szlavonországra nézve pedig a horvát-szlavon-dalmátországi bán bizátnak meg.

Befejeztük az új bortörvény-tervezet közlését, hogy olvassunk az öket oly közelről érdeklő javaslatlalt megismerkedjenek Fog-e és milyen változásokon ez a javaslat keresztülmenni míg törvény lesz belőle, azt nehéz volna kitalálni, mert az érdekeltek körök két — majdnem ellenséges táborban álló — oldalról szorongatják a földmivelésügyi-minisztert, hogy módosítsa, enyhítse a javaslat főbb rendelkezéseit. Az egyik oldalon a borkereskedők lépnek aktíva, kik a törvényjavaslatnak a bor javítására, keverésére, házítására, stb. erősebb intézkedést óhajtának, míg a termelő gazdaközönség a rendelkezéseket változatlanul kívánja fenntartani, sőt bizonyos tekintetben a tervbe vett szigorítás fokozottabb mérvben való kiterjesztését várja a minisztertől.

Elismerjük, hogy nem könnyű feladat a miniszterre nézve mind a két érős fél kívánságának figyelembevételre mellett a helyes középutat megtalálni. Bármint is gondolkozzék a miniszter a középut keresésében, a főcél nem szabad szem elől tévesztetni. És ez az, hogy a magyar bor becsületese és megbízhatósága mindenképp főt biztosítottát nyerjen a törvényben. Elég volt a nagyobbzaszabás borhamisításokból, hogy a magyar bor iránt elvesztvise a külföld bizalmát. Elég volt a visszaélésekből, amit nem a termelő-közönség követett el, — de ezért annak kevés ó volt kénytelen meginni. És éppenséggel elég volt a kisebb kaliberű borhamisításból is, amivel a kincstár

és a fogyasztóközönséget egyaránt csalták meg. Végre itt az alkalom, hogy rendet csináljon a kormány és hisszük, hogy feladatának teljes tudatában meg is fogja csinálni.

Es az elharapódzott bajjal szemben minden szigor és kíméletlenség helyén van. Lehet az elmentés érdekében becsületesen kiegyenlíteni, ha az érdekek becsületese szándékából fakadnak. De ha azt kívánják ezek az érdekek, hogy az eddigi lágytatagság, az eddigi tehetetlenség és indokolatlan kímélet az új törvényben csak újabb kiadásban változtatlan maradjon, akkor nincs helyén a javaslaton enyhíteni, mert az nemcsak visszaféjtődést jelentene, hanem egyenes szankciója annak az „elévülhetetlen jognak», hogy Magyarországon csak az nem hamisíthatja a bort, aki nem ért hozzá.

Ha valahol helyén van a szigor, ugy a bortörvényre áll elsősorban a szigor alkalmazása, mert igen nagy és fontos közérdek kívánja azt.

ÜZLETI HIREINK.

A Vendéglősök Naptára minden más naptártól pótöl. Vendéglősnek-kocsmásnak tehát nincsen szüksége más naptárra. A „Vendéglősök Naptára“ mint kézikönyv, mely minden kérdésben tájékoztat és hasznos tanácsot szolgál, egy kocsmásról szaktársunknál sem hiányozhatik. A „Vendéglősök Naptára“ a „Fogadó“ előfizetőinek 1 kor. 20 fill. (másoknak 3 korona). Megrendelések a „Fogadó“ kiadóhivatalába intézendők.

Figyelmeztetés. Azon előfizetőinket, kik a „Fogadó“ a megjelenés utáni rendes időben meg nem kapják, kérjük, miszerint sziveskedjenek a kiadóhivatalt egy levelező-lapon értesíteni.

Szivos Zsigmond széles körben ösmert fővárosi vendéglős szaktársunk, Budán a Krisztina-köruton lévő Fuithfele kávéházat 67 ezer koronáért megvette.

Dobray János muraszombati fogadószaktársunk 24 szobával, étterem és kávéházzal épült és modern kényelemmel berendezett új fogadóját a napokban nyitotta meg.

Scheid Antal ismert sopronmegyei, utóbb hegyköli vendéglős szaktársunk, Répceszemerén, a saját tulajdonát képező vendéglőjét október 1-én átvette.

Szép Lajos vendéglője. Pincérségünknek ismert és nagy szakképzettségű tagja, Szép Lajos vendéglős lett. Az Üllői-ut 81. sz. alatti „Régi arabs szürkehez“ címzett jöhri vendéglő vette meg, amelyet ujan rendezve, e hó elejével nyitott meg ünnepiesen. Öszintén kívánjuk, hogy új vendéglős szaktársunk vállalkozása jól sikerüljön.

Szentesen a vasuti vendéglős bérletét **Szeltmann Lajos**, az aradi Kispiipa vendéglőse nyerte el. Szeltmann szaktársunk ez újabb üzletét a m. hó folyamán vette át.

Plaesintár Rudolf, a tordai Otthon kávéház volt tulajdonosa Mármarosszigeten a Vadászkiért fogadót november 1-én átvette.

Szintay Bálint előnyösen ösmert fővárosi (Ferenckörúti) vendéglős szaktársunk az V., Nádor-utca 13. sz. alatti vendéglőt e hó elejével átvette.

Kávéház vételék. **Aranyos Vilmos** a szegedi Newyork kávéháznak volt tulajdonosa Budapesten a Rákóczi-ut 57. sz. alatti Munkácsy-kávéházat megvette. — **Steiner Henrik** az Erzsébet-körúti kávéház volt tulajdonosa az Andrássy-uti Opera kávéházat megvette. — **A Magyar Világ kávéházat Neményi Béla** volt Erzsébet-körúti vendéglős vette meg.

Szegeden a Kaszinó vendéglő helyiségeit **Aranický István** szaktársunktól **Katona István** ottani ismert vendéglős november 1-én átvette.

Lázár Antal Budapesten, a Visegrádi-utca 16. sz. alatt levő Lázár Károlyfele jöhírű vendéglőt megvette s azt saját kezelésébe december 1-én veszi át.

Hermel Frigyes ismert fogadószaktársunk, a szabadkai Erzsébet fogadót nem nov. 1-én, mint előzőleg írtuk, hanem 15-én, a mai napon vette át és nyitotta meg ünnepélyesen.

Sümeghy vendéglője. Főpincérségünk ismert tagja, **Sümeghy Géza**, Budapesten az Akácia-utca 3. sz. alatti (Orient fogadó mellett) egy csinos kis vendéglőt rendezett be. Sümeghy szaktársunk üzlete, jó konyhája miatt, már is szüknek bizonyult.

Rimaszombaton az ujonnan átalakított és renovált 3 róza fogadót **Rodosi Ignác** újból és ünnepélyesen október 15-én nyitotta meg.

Kerézt Ferenc ismert Károly-körúti vendéglős szaktársunk a IV., Vörös Pálné-utca 32. sz. alatt e hó elejével új vendéglőt nyitott. Jó borai s konyhája biztosítják új üzlete menetét.

Kávéház átvétel. Budán a dunán most épülő Úszó vendéglős és kávéházzal szembeni Rapszky-fele kávéházat mint értesülünk **Palai G.** e hó 1-én átvette.

Dávid Sándor, ismert szegedi kávé szaktársunk, a szegedi pályaudvari (vasuti) vendéglőt, melynek az utóbbi években **Rittinger Károly** volt kiváló gazdája, december 1-én átvette.

Vasváron a Fehérlő vendéglőfogadót, tulajdonosa: özv. **Sütő Ödönne**, e hó elejével saját kezelésébe vette át.

Ungváron a Magyar király kávéházat derek gazdája, **Klein Lajos** szaktársunk megnagyobbította és új modern kényelemmel rendezte be. Klein szaktársunk új üzlete nagy látogatottságnak örvend.

Lakatos Gyula vendéglője. Budapesten, az Akácia és Dohány-utcaik sarkán lévő Hatvani-tele vendéglőt, mely utóbb kávéház volt, **Lakatos Gyula**

ismert szaktársunk megvette s azt ujan berendezve, nov. 14-én nyitotta meg. Ismert jó konyhája, üzlete jömenetét biztosítja.

Pechng Réz szaktársunk a Baross-utca 93. sz. a. Preinsberger-fele vendéglőt megvette és ujan berendezve e hó elején nyitotta meg.

Uj fogadós. Schmidt Ferenc, a pécsi »Mátyas király« fogadónak hosszu idon át volt főpincére és utóbb üzletvezetője a régi jönevű és menetű üzletet saját kezelésébe átvette. Vállalkozásához kívánunk sok szerencsét!

Szabó Imre, az V., Váci-ut. 56. sz. alatti jó konyha és borairól ismert vendéglőt megvette, s azt ujan berendezve okt. 15-én nyitotta meg ünnepelesen.

Nagyváradon címen okt. 15. számunkban az állt, hogy **Vizvári B.** és **Deutch A.** az ottani Lloyd kávéházat átvették. Ezen hírdőnk nyomai hiába csuszott, amennyiben új kávé szaktársunk nem a várad, hanem a budapesti Lloyd kávéházat vették meg.

Pál István volt Örmölvölgy-utcai vendéglős kibérelte az Elemér-utca 40. sz. alatti vendéglőt, melyet saját kezelésébe a mult hó 1-én vett át.

Werkmeister János, előnyösen ösmert szaktársunk, utóbb az aradi Vas-fele fogadónak volt üzletvezetője Aradon a Kasza-utca 7. sz. alatt lévő vendéglőt e hó elejével átvette

Delagasz János, a Károly-körút 11. sz. alatti Kerész-fele vendéglő vezetését e hó elejével átvette.

Bauer József, a szegedi vasuti vendéglő III. osz. éttermének huzamosb idon át volt főpincére, a dályai vasuti vendéglő bérletét elnyerte. Bauer szaktársunk üzletét e hó 6-án vette át. Sok szerencsét!

Németh György, IX., Gyep-utcai vendéglős szaktársunk a jó borai és konyhájáról előnyösen ismert üzletét ujan renoválta.

Deutsch Béla szaktársunk, a szentesi vasuti vendéglő volt kitünő gazdája, u. ott a saját tulajdonát képező Korona kávéházat átvette és ugyancsak kibérelte a város tulajdonát képező ligeti vendéglőt.

Speth János szaktársunk a IX., Ferenc-utca 5-7. sz. alatti vendéglőjét ujan rendezte be s ünnepelesen újból a napokban nyitotta meg.

Szabadkán a régi jóhírnevű Proféta vendéglőt **Szaybold József**, szabadkai ismert vendéglős kibérelte és azt saját kezelésébe a mult hónap folyamán vette át. Sok szerencsét!

Surm Ferenc szaktársunk, ki Angliában nagyobb üzletekben közel 10 évet s ebből nagyobb részt a londoni Heyde hotelban töltötte el — édes anyjának, az ismert lipótkői kúrti Sturm-fele vendéglőben az üzletvezető és főpincéri állást foglalta el

Tamassy Ignác, pincérségünknek ismert tagja, Budapesten, a Baross-utca 86. sz. alatti vendéglőt átvette. Tamassy szaktársunk jó konyhája és borairól főrekszik üzlete jóhírnevének fenntartására.

Kávéház áthelyezés. Budapesten az Örös- és Tömö-utca sarkán levő jóhírnevű »József kávéház«-at **Lówy Sámuel** szaktársunk a Tavaszmező- és Koszoru-utca sarkára helyezte át és ez alkalommal a mai kornak megfelelő nagy kényelemmel rendezte be.

Csepregben a Pusztay-fele nagyvendéglőt **Ekamp Kálmán** ottani ismert szaktársunk, mint előre jeleztük, átvette és azt egész ujan renoválta és rendezte be.

Kolossa István ismert szakember a belvárosi Semmelweiss-utcai Kerész-fele vendéglőt, melynek ü.-vendéglőse volt, megvette. Kolossa szaktársunk üzletét jó konyhája és termelőitől vett jó borai miatt nagy számmal látogatták.

Marosi Gerzson, volt érsekújvári és utóbb budapesti kávé Veszpremben az »Elite« kávéházat megvette. Marosi szaktársunk ez újabb üzletét e hó elejével vette át.

Uj vendéglő. Budapesten a VIII., Gólya-utca 2. sz. alatt e hó 7-én Szalay Gézáne egy csinos berendezésű vendéglőt nyitott Üzletének jömenetét derék gazdája jó konyhája és termelőitől vett borairól már is megalapította.

Féjér János, volt budapesti vendéglős szaktársunk Esztergomban megvette a volt Rákóczi-szállodát és azt ujan berendezve »Vigadó« címen augusztus hó folyamán ünnepelesen megnyitotta.

Keresetnek I. olvasóinkat kérjük, hogy az alább keresett címek hollétét, kartársi szíveségből, a megtudni óhajtoókkal egy lev. lapon közöljék.

Demek Aladár pincér hollétét **Benedek Samu** fop. (Mármrossziget, Korona szálloda) kéri tudatni.

Schreiner József, a tapolcai Domonkos vendéglő volt főpincére hollétét egy lev. lapon **H-n A I.** (»Fogadó« kiadóhivatala címen) kéri tudatni.

Mohay Antal pincér hollétét **Szedlák János** fop. (Szászregén, Városi kávéház) kéri tudatni.

Kolman Árpád főpincér hollétét egy lev. lapon kéri tudatni **Papp Sándor** Szabadka, Nemzeti szálloda.

Haltás Kálmán főpincér hollétét ki a nyáron Lipik-fürdőn volt főpincér **Pavlik Jenő** fop. (Turóczenntmaron, Központi kávéház) kéri tudatni.

Páffy Gyula előnyösen ismert főpincér, utóbb a szabadkai Pestvárosi fogadó főpincére, Bácsalmáson a Nemzeti szállodát a napokban átvette. Uj fogadós szaktársunk vállalatához sikert kívánunk.

Kávéház vétel. Budapesten az Emke kávéház volt főpincére, **Sebők Marci**, a terez-körtüti Kisfaludy kávéházat megvette, s azt saját kezelésébe a m. hó közepével vette át.

Szager József, a IX., Ranolder-utca 31. sz. alatti vendéglőseink ismert derék gazdája ujan rendezett üzlet felszenteletését a m. hó 30-án egy jól sikerült disznótörös estélylvel eszközlötte.

Mármrosszigeten a vasutállomás szomszédóságában ujan épült »Pannon-

nia« fogadót **Pásztor Andor**, széles körben ismert szaktársunk kibérelte, s azt a mai kor igényeinek megfelelő kényelemmel berendezte a m. hó közepével nyitotta meg. Sok szerencsét!

Ehrlich Mihály szaktársunk a Wesse-lényi-utca 17. sz. alatti vendéglőjét megnyitotta úgy, hogy most 500 személyt képes befogadni. A szép üzletet jó borai miatt sokan látogatták.

Szolnokon a vasut állomás átellenében lévő Korona fogadó vendéglője vezetését **Horváth Ferenc** ismert szaktársunk intési szép sikerrel.

Tassy Lajos ösmert fővárosi vendéglős szaktársunk, mint jeleztük, a IV., Papnövelde-utca 3. sz. alatti vendéglőt átvette, s azt kitünő italai és konyhájával már is nagy lendületbe hozta.

Nagydorogon (Tolna-m.) **Antal György** nagyvendéglős üzletét újajépítette, több vendéglő (szálló) szobával és ebédlővel kibővítette s az új kényelemmel berendezett üzletét újból Kossuth szálloda címmel nyitotta meg.

Hol rendelünk paprikát? Van szerencsemel való szegedi külön örletű róza paprikáimról az áramat közölni s kérem b. megrendelés felvált paprikáim minőségéről meggyőződni. **Valódi Szegedi édes 10-13 paprika 4 kgr 3 kor. 40 fill., Valódi Szegedi rózsapaprika 1 kgr. 2 kor. 80 fill. — Ez volt Ferenc Szegedi, fogadósok paprikása (Tisza szálló volt szobaépincére).**

Helyvázolások. — **Délszenten** e Royal fogadó főpincér állását **Földes Gábor** foglalta el; ugyanitt a vasuti vendéglő III. osztályú főpincér állását **Riener Károly** foglalta el. Nyiregyházaon a Korona fogadó étterme fop. állást **Bleyer Jenő** s a kávéház fop. állást **Fischl József** töltik be; a kávéházban m. fizező **Goldberger Ignác** muködik. Nagy-szalontán a Newzeti fogadó fop. állását **Wolfberger Ignác** tölti be; az eth. állást **Wolf Henrik** nyerte el. A Központi éttermen fop. állást **Blahut Pál** foglalta el. Nagykúttán a Bohm fogadó kávéház fop. állását **Schwartz Imre** foglalta el. **Békésgyulán** a Konló fogadónban **Zalubí János** fop. mellett **Kovács Endre** mint eth. és **Goldner Ernő** regg-fizező muködnek. Jászberényben a Központi fogadó az eth. állást **Ferentek Mihály** tölti be. Békéscsábán a Fame fogadó kávéházban **Ruff József** fop. mellett a Irézőp. állást **Hesz Antal** tölti be. Nagybécsken a Kaszinó étterme fop. állást **Lázár János** foglalta el. Perlaszon a nagyfogadó fop. állását **Ószo János** tölti be. Kisváradon a Weinberger kávéház fop. állását **Ring Jenő** tölti be; a nagyfogadónban **Lonosny Lajos** fop. mellett **Turtán Ferenc** eth. állást nyert s a Központi sörcsarnok fop. állását **Tamassy Ferenc** foglalta el. Nagyváradon a Nemzeti fogadó fop. állását **Somhegyi Dező** tölti be; u. o. a Korona kávéház fop. állását **Lamersdorf Samu** foglalta el; a Csarnok kávéház fop. állását **Sarossy József** tölti be s mellette mint r-fizező. **Weisz Ferenc** muködik; a Glazinsz sörcsarnok fop. állását **Vince István** míg a Kis pipa fop. állását **Schneider Lajos** töltik be. Aradon a Pannonia fogadó fop. állását **Bossa**

Vidéki város

legforgalmasabb helyén egy szép emeletes, csekély alakítású szállodának is alkalmas ház, melyben 60 év óta vendéglő van, engedélylvel együtt azonnal eladó. Cim a kiadóban

János tölte be és mellette az éth. állásokat **Ujhgyi István** **Bach Vilmos** és **Góltz János** nyerték el; Szabolcsra a vasúti vendéglő III. osztályú éttermében **Hauk Antal** főpincér mellett mint kávéház **Káldy Sándor** lépett be; u. itt a Nemzet. kávéház főpincérei állását **Szűcs Gyula** foglalta el; a Korona kávéház főp. állását **Marton József** tölte be, míg a segédp. állást **Bárdos Béla** nyerte el. A Korona fogadóban **Bodog Imre** éth. állást foglalt. Nagybecskerekben a Rózsa fogadó kávéházi főp. állását **Wentzel János** foglalta el. Nagykikindán a Kada fogadó főp. állását **Valszky Gyula** foglalta el Zomborban a Vadasoknál fogadó főp. állását **Mohai Sándor** foglalta el, itt az előfoglalt fogadót állást **Strényei Ferenc** töltötte be. Zombolyán a Jemelka nagrfogadóban **Reif János** főp. mellett az éth. állásokat **Matye Miklós**, **Laub Antal** és **Matye József** nyerték el. Szabadkán a Proféta sörorsók főp. állását **Garabó József** tölti be. A Nemzeti fogadó étterme főp. állását **Jakab János** foglalta el; mellette u. éth. **Basa Ferenc** és **Papp Sándor** működnek. Hódmezővásárhelyen a Feketesas fogadó főp. állását **Hajcsó Sándor** tölti be. A Nemzeti fogadóban **Bocor Pál** s. u. itt m. szobap. **Nagy Lajos** működnek. Szegeden a Korona kávéházban **Hájos Sándor** mellett a füzetp. állást **Spitz József** nyerte el; mint segédpincér **Stampfli Nándor** és **Ló-winger Félix** működnek. Celgében a Nemzeti fogadó főp. állását újból **Fekete Vince** foglalta el. **Kapuváron** a Fencz József fogadó főp. állását újból **Hevesi József** tölti be. Körömden a Korona fogadó főp. állását **Ebenspanger József** s. a Rózsa fogadó főp. állását **Lakos József** tölti be. U. itt **Földesy János** m. éth. működik. **Fehér István** Rumbán a nagyvendéglő főp. állását tölti be. **Oppeltz József** Lippán a József főherceg fogadó főp. állását foglalta el. **Schwartz Frigyes** Szegeden a vasúti étterem főp. állását foglalta el. **Zakots Jenő** Keszthelyen az Amazon kávéház főp. állását foglalta el. **Grosz Sándor** Miskolcon a Grand fogadó szoba főp. állását foglalta el. **Kenyeres Gyula** a trencsényi Erzsébet fogadó szoba főp. állását töltötte be. **Fawlik János**, Turócszentmártonban a Központi kávéház főp. állását foglalta el. **Kenyeres István** Esztergomban a Vigadó kávéház főp. állását tölti be. Marosvásárhelyen a Korzó kávéház főp. állását **Szabó Pál** foglalta el. **Krautvich Ferenc** u. itt a r-füzetp. állást nyerte el. U. itt az étterem főp. állását **Wukits Ferenc** töltötte be. **Batha Kálmán** Barscon a vasúti-étterembe lépett be.

Hirdetmény.

A **Győri pincér-egylet** vezetőségétudatja a szakmabeli érdekeltséggel, miszerint: az Egylet **Ingyenes elhelyező irodáját** **Arany János** utca 22. sz. alatt megnyitotta. Telefon (Interurban) 378.

Az iroda elhelyez minden szállodai, vendéglői és kávéházi szakmához tartozó, férfi és női alkalmazottakat. **A rendszeres tagok elhelyezése ingyenes!** A nem egyleti tagok, női- és stb. segédalkalm. zottak elhelyezése ugyan-csak díjtalan és csupán csak a főmunkái irodai költségeket, — levél, távirati díj, — tartoznak megteríteni, egymint a tagok. A »Győri pincér-egylet« tisztelettel föl hívja az egész ország vendégeit, de különösen a dunántúli: Sopron, Vas, Zala, Veszprém, Komárom, stb. megyék fogadósaít, vendéglőseit és kávéházi az ingyenes elhelyező támogatására. Tehát rendelkezéset bárhova, illetve bárhonnan elfogad és azokat a legnagyobb pontosságú eszközöket.

Elhelyezést csak egyleti tag nyerhet,

miért is az elhelyezésért jelentkezök tartoznak az egylete belépni.

Tagdíjak: I. o. fő- és fizetp. 3 kor., II. oszt. éttermi, kávéházi-segédök, szakács, cukrász, kávéfőző és I-ső szállodai kapus 2 kor., III. oszt. boríu, kávéselegény, csapos és szállodai bérsozolja 1 kor. 20 fill., beiratási díj 1 kor.

Szobeli rendezések és jelentkezések részére a **hivatalos órák** d. e. 8—12-ig, d. u. 2 5-ig tartatnak. **Vasár- és ünnepe napokon** d. e. 10—12-ig.

Levél és sürgőycim: **Pincér-egylet Győr.**

Kelt Győr, 1908 június hó.

Dénes Miklós **László József**
jegyző. elnök.

EGYRŐL - MÁSROL.

KÉNSZEBLETEK.*

A hnyán adóslevél, a bor adóalap, Tehát, megörizni egyiket sem szabad.

Hozzá nem értő embert, gyöngye izomzatú kocsmáros sohase vigyen pincébe bort köstöltni, mert lefele csak vezetheti, de föfelé már vinnie kell.

Sose igyál sokat, mivel a sok megárt, De amennyit iszol, fizess érte mindjárt.

Ittas ember sohase készüljön feleségre előlt védelemre, mert — ugy se juthat szőhoz.

Ha pénz van igyál, ha pénz van fizess, Legyen a kontód egy, avagy három tized, Hogy lelkeleg mindig tiszta s nyugodt léhesz.

A hordóizt bor olyan, mint az anyós; kellemetlen.

*) Mafutató az 1909-ki „Vendéglősök Naptára“-ból

Szerkesztői üzenetek.

Sch. Fy. Fonyód. A székessővárosi m. kir. államrendőrség főkapitánysághoz kell a folyamodványt intetni. A középiskola legalább 4 osztályának sikeres elvégzését kell igazolni. Kelt erkölcsi bizonyítvány, magyar honosság kimutatása, orvosi bizonyítvány az egészségi állapotról és a nyelvismeretek vizsgálása. Több nyelvi ismerete előnyösít. Kezdtelben nincs semmi fizetés, hanem csak némi költségmegtérítés címen adnak egy kis zsebpénzt. Egy év próbaidő s ha bevállik, akkor az év után ideiglenes

állományban marad egy jó ideig. Ügyesség, megközlöttség, biztos és imponáló fellépés képezik az egyéb kvalifikációt.

K. F. B. banya. Art hittük, arra a tót bizonyítványra nem reflektál többé derék gazdaja. Vett sorai után azonban postára tettük. Szives üdv. — V. E. Komárom. Az ottani postás kézbesítése miatt sziveskedjék az ottani postán intézkedni; lapja ugyanis az O-n kávéház lapjával kapcsolatban kallódik el. Kért lapot elküldött. — G. S. Urdomb. Az lap megérkezését kérjük figyelemmel kísérni. Nov 1. lapot azonnal elküldött. Szives üdv. — K. B. K. k. félegyháza. Hasonló szivesseggel bármikor készséggel állunk rendelkezésére. Egyebekben — Üdv! — S. L. Szeged. Mindenre kiterjedő levele érkezik H-s jótt. Üdvözlés! — H. F. Szeged. A naptár már annyira előre haladt, hogy a jól későn jött sorai szerinti reklámügyet csak a Vegyes rovatnál alkalmazhatnánk. Ezt pedig azt hisszük, Ön sem óhajtatja. Az előzőleg már vett ü-híre nézve közöset netünk. — T. G. Erdélyország. Az előf. ügyben eszközölt némes irányú teendőket hálás köszönettel nyugtazza kiadói hivatalunk.

Kiadó szálloda.

Hajdudorogon a bérletben levő **Novella szállodát**, más üzlet átvétele miatt alberletve óhajtom kiadni.

BATA SÁNDOR
vendéglős

HAJDUDOROG.

EPILEPTIKUS

betegek Intézete BAHF gyógyfűrdőben. A nagym. m. kir. belügyminiszterium 1903. június 17-én kelt 3645/1903. sz. rendeletével engedélyezve, 250 férfi és női beteg berendezése.

Ápolási díj:

I. oszt. évi 1600, II. oszt. évi 1000 K.

Ezen osztályokon kívül szegény betegek az országos betegápolási alap telerre vehetők fel, amely esetben a nagym. m. kir. belügyminiszteriumnak 1903. okt. 29-án kelt 9724/1903. sz. 1903. rendlete értelmében külön-külön kérelmezendő a betegek által. A betegek ápolására a budai sz. Ferenczudvari apácák vannak megbízva. Prospektusokkal és egyéb levélváltásokkal szolgát:

Dr. WOSINSKI ISTVÁN

BALF gyógyfűrdő igazgató tulajdonosa.
Posta, vasút, telefon helyben.

FEHÉR MIKLÓS

:: prágai, krakói és debreceni ::
hentesárúk központi főraktára
BUDAPEST, GARAY-U. 23.

Ajánl: szavatolt legelsőrendű prágai sonkát, császárhust, szalonnát, kolbászt, vegyes felvágottat, stb. stb.

== versenyképes árak mellett. ==
Külföldre készséggel Rüd részletes árjegyzékkel

